

AN STOC

Tomár ó máille dá cup i n-easair.

leab 2. uim 1.

Samain, 1924.

Dá pigin a luac

na Ceiltis

Ir beas tuine a cuipear rium i reanchar na hÉireann naé scuireann rium ar leir 'na rean-leabha 7 irna rean-réaltas a bfuil tréact ar na Ceiltis ionnta. Níl amhar naé breágh páramail an nua curo de na rean-cuntaipí a léigead, ac ir iomda tuine a léigear iad 7 a mbionn beagán dá mbáir aise. Mapa rnuaimise tuine so cúramac a' léigead an treanchar reo óó, 7 a breiteammar fém a tabairt ar an rseal má tá beagán éolair éeana aise ar an sceirt, beir ré so hait-geairi trí na céile san bun ná báir ar an rseal. Ir mó an fonn a bdear air annpin an rseal a éiteamh i 'tráipirí' uilg nuair naé bfeiceann ré aon dá úgdar a' teact ar an rseal céatona ac ir ceart cuimniú naé bfuil as aon úgdar ac a bapamail fém, nó an breiteammar a tugar ré fém ar an rseal taréir. Sae siota éolair dá bfuil aise a méarócam. Mar rin, ir cóir 'oon léigeadóir a breiteammar fém a tabairt ar sae pounte a cuipar or a éomair. Ceirt aérannac i ceirt na sCeiltéac. An iad na Ceiltis bunad na nSaeóeal? Sin i'n ceirt.

Ni hionann i 7 ceirt i n-ápo-ríomairéact a bfuil rialaca áitpí. agao le na fuarsailt. Níl ort ac na rialaca rin a cup 'un tiománad 7 mapa b'fága tú n freagra beiró tuine eile le fáil a sceobpar é. Ni map rin do ceirt na sCeiltéac. Níl rial ná oligead agao, nó ar éaoi 'i bit níl do dóctán aca agao. Caitfe tú a beir a' tnuácan le na rean válaróte map úgdarar, 7 ir uoilg, tuairbreac, iugm an obair atá aca-ran, 7 ir fava a tásar ré véanam amac an fíor b'réas pounte reanchar.

Ar éaoi 'i bit, tá an-leap daome a éeap naé bfuil baol ar bit, naé iad na Ceiltis bunad na nSaeóeal, ni hé amán rin ac ceapcar sup b'iao na Saeóil an t-aon oream a fíolpuiú ó na Ceiltis, ra scaoi sup ionann le céile le daome an focal "Saeóeal" an focal "Ceiltéac." Ni éeartuigeann cuipé uaca; ni iappann riad é. Rimead an doimán atá ortá sup "Ceiltis" iad. Tá p'ráirínn an doimán aca ra b'ocal. So uci Saeóilg na haimpíre reo ir feairi leobta "Ceiltir" a tabairt uipéi ná a haimm fém. De péir sae coramlaet 7 reanchar na u-úgar tatar a' uil po-fava leir an rseal. Má tá'n teiríol éo luacmair rin b'féirí so mbead daoiré eile i n'oon a ráo naé cópta do Saeóealair é ná uóir fém. Níor tom curo de na húgarí iad fém po-doimán i otopar an fepa nó (má tom) ni éugann riad cópaú a raochar uóinn. Deir riad sup ar oipéar na hEóppa a éuall na Ceiltis de péir an treanchar. B'féirí so bfuil ar páic annpin nuair atámuro a' pléirde le rpar na hÉireann ó'n ampiri a bfuil cunnar cinnce le fáil agaimn ar sae ar tápla.

Nuair atá tuine a' pléirde le léiréio ceirte na sCeiltéac níl mópán maiteara i scuro maic ven rpar. Níl i b'fomhór an treanchar ac buille fá tuairim. Caitfeap a'gar a tabairt ar reanválaróte 7 ar éeang-eólaróte le craiceann a cup ar an rseal.

Sompla ar an nua a bí i sceirt agam. i b'fomhór de na leabha atá r'píobta ar reanchar na hÉireann ó cup báire tá cup

ríor ar na sabálar a rinnead ar éipinn. D'iao Clanna Míleat an oream veiríó a saó foplamar mair fíor. Ni peacat ar bit le daome a ráo linne ar an áóbar rin sup uaca-ran a fíolpuiú rinne! Naé riad ré éo réarúnac uóir a ráo sup ó'n Sapanac a fíolpuiú rinne, or nua é sup saó ré an tír 7 so bfuil ri ar a éomairle fém annpí le or cionn react scéad bliam! Ni lúigean ré le réarún nuair a saó Clanna Míleat an tír sup iad-ran an t-aon bunad a fíolpuiú ran tír. Ir uóca nár mairbúigeadar 7 nár glanadar amac an oream a bí pómpa uilg; dá n'óeanaíor rin, b'fíu eluar a tabairt oon rseal.

Labairtáir so minic ar an scime Ceiltéac. Anoir nuair a véantair úpáro ven focal "cine," ba éeart uóinn cuimniú so bfuil i sceirt agaimn oream daoiré a bfuil coramlaet ar leir ortá, ré rin véanam ar leir ar a mballa readar map atá ar oream ar bit eile. Coramlaet a tugarar ó na react rinneap, 7 b'féirí atá beagán aérugite ag an raol, ac map rin fém atá follupac so leór le iad a véalú ó sae oream eile.

Síad na coramlaetá ir mó atá i sceirt, véanam an éinn, uat, 7 méro. Dá péir reo, véantair amac sup trí cine atá ran Eóppíor. Cine aca ar an taob éear cine i láir na h-Eóppa, 7 cine ó tuaró.

Ni féiríor a ráo so mbameann na Ceiltis le haon cine amán ar bit acu reo. Veir-teap sup baim oream aca leir an scime láir 7 oream eile leir an scime ó tuaró. Ar an áóbar rin, níl cine Ceiltéac ar bit ann, ac tá oreama Ceiltéac ann nó Ceiltis; ré rin le ráo oreama a riad éeangtaetá Ceiltéac, 7 nóra Ceiltéac aca.

Maroir leir na hÉireannais, veirteap so riad dá éméal aca ra tír nuair a támis na Normannaig. Cimeal aca a baim leir an scime éear, a bí ran Eóppíor, 7 ar a tucgar na "Pir Uilg" ran leabair Sabála; 7 cimeal eile a baim leir an scime tuaró, 7 ortá-ran tucgar Clanna Míleat ran leabair Sabála. D'iao na oream a baim leir an scime éear ab fuioe a bí ra tír, 7 bíotap cuipé faoi rmaet ag an oream eile 7 iad fém na react réoil. Tuairim 400 bliam poim ampiri Cíorpa a támis an uapa oream de péir curo de na húgarí. Deir úgarí eile sup 150 bliam poim ampiri Cíorpa a támis Clanna Míleat ac ní uóca sup amlaró bí, map nuair a támisgead-ran bí aipm iapann aca 7 rin iad a tuc buaró uóir ar an oream a bí pómpa naé riad aca ac aipm épéat. Tá fíor agaimn ó na reanválaróte sup épíocnuig aoir nó ré na C'éad i nÉipinn tuairim 400 bliam poim ampiri Cíorpa, 7 sup éopuig ré an iapann. Ir uóca dá péir rin sup iad Clanna Míleat, nó an cine tuaró a éopuig ré an iapann i nÉipinn 7 ar an áóbar rin sup tuairim 400 bliam poim ampiri Cíorpa a tángadap.

Deir tuine-eólaróte sup cinn fava a bí ar an oream a bí i nÉipinn poim na Normannaig. Tá ré le tuirgint ar rin sup ón scime éear nó ón scime tuaró a fíolpuiú eadap, nó b'féirí or'n dá cine, map veir-teap so cinnce sup cinn gearra a bí ar an scime láir nó ar an scime álpac map tucgar aip. Tá ré le rúgar ar licpíreac na nSaeóeal ffeirín sup leir an dá cine reo

a baim an oream a bí i nÉipinn poim na Normannaig. Tá cup ríor ortá ra licpíreac. Tuine ar bit a bí cáilíul. Spáóamac tá ré tucga ríor sup spuag fava fíonn a bí aip, 7 rúile glara nó soyma. Maroir leir na uailtíní a bí faoi rmaet, ni riad ionnta ac daome uóira uóreá, spuag uóir ortá 7 i beáiréa so uóir!

Spuag fíonn a bí ar an scime tuaró a bí ran Eóppíor, 7 spuag uóir ar an scime éear, map rin, ré'n cine tuaró a bí i n-uactar i nÉipinn le linn an ama rin. Ni éarbdáineann rin sup uaca a fíolpuiú Saeóil. Tá ré riadte ag éeang-eólaróte sup é 'n áit ar éopuig na éeangtaetá ceiltéac, nó ar éaoi ar bit, an áit ar vealúigead óna éeangtaetá eile iad tuairim na háite a tucgar Davaria 7 Wuertemberg anoir aip. Sé'n t-úgar a tugar riad leir reo sup ammeaetá Ceiltéac atá ar aibneacá na háite reo 7 sup iad ammeaetá na n-aibneacá na haimmeaetá ir pine in sae áit.

(Leapair uó reo).

TOMÁS mac CON PAOLA.

an noulaig.

Du maic linn rsealtas agur oreama veara eile a fágail do Stoc na Noulaig. Donnuine a fepap a léiréio a cup ar páipéar cuipéat ré éugaimn iad ar luac.

Imteact Aingil

Le taob a r'píirín do glaró an mácar, 'Caoinéat so b'pónac a r'píicín mánla, D'í agaró an-fáilíor aip, 'ré fágta ar b'ráitlin, ina lúig so uócgatíre é le ha'garó na sgláirín.

Ir áit é an báir, ac 'r áití na daome naé b'fágann fá péir ir san bacá' le caomeat

Saobhór céille ir mó in do faogal-ra: 'Silt do éear ir b'píreac do épíre 'r'pí.

A' veapacat uom aip, réapo baim an b'pón uóim

Sa teac úo apéir, 'ré b'iongnaó móir liom An meangad gáirí ar éatán an r'píicín 'San té éonaic é b'feairte so móir é.

Ba móir an truarí cap na mná rin, 'S ba móir an t-áir é, 'na uailg san r'pár fágail

A háille na háille, a huan seal mánla, Map véile ag na péirte san mópán le fágail aip.

Ina uíaró rin uile, nuair bí aingéat gleóite Ar iapparó tuar ó luac an éeol-re, Nár móir an t-omór uóin mácarí b'píreite a huan seal fém in éimíis leo-ran.

SEÓSAMH Ó TIOMÁNAIRDE.

an sgoth.

Buó maic le luac an Stuc píorai maite Saeóilge a fágail ar sae áit dá bfuil riad. Ac bíoir r'píobta so roilear glan.

Smaointe Áronóra

Céaró do éir an focal rin "áronóra" in' aigne? Is iomrú rin iú. Níl fíor agham an mbeir na rmaointe reo de réir an tiotail nó na mbeir. U'féirir go mbeir cóirca dom "rmaointe ar fán" a tabairt oirra mar tá mé féin iú beas ar an reachán anoir. Tabair do bheir, a léig-téoir. Nac airteac pleamain an iú an rmaointe—noir tá pí agham, ar an bpoimnte tá pí iméighe. Ac na rmaointe a éamig éusam an lá éana agus mé ar airteir éirí Connaceta ar an traen—tá dearmato déanta agham ar a leat: rmaointe ar éir agus ar éangam. Ní rmaointe nua iú rin ac tá ríat a' ríor-bhuagáir irteac i n-intinn an Saebil agus tá aóbar aca. Capat a lán daime liom agus éuala mé go leór camnte ar riubal ac focal amáin náir oteangam féin níor éuala mé ar an cupar. Agus an méirí ríotair a bheir ar éirí de na daime as iarrat an teanga a' fáilil agus an oirteac camnte ir airteir ir caitear uirri i iú na blianna, bfuil ríat uilgí uilgí de léig. Cé'n áirí atá an uime coitceann a tabairt ar an rgeat. Deamain ploc agus tuige? Tá a mbunáite ráite rna pirtaca agus rna pléite ar a noiceall as iarrat spreim a mbéil do folácar dá sclainn, agus com luat ir bheir cleite ar a rgiatán-ran bíonn a scuro rmaointe as eitill ríor ir ríar go n-intighe ríat, mar na daime ir na rean-rgeatla, leir an uimain móir a feiceál. Ac cé'n máit dom milleán a cup oirra ríat—go cé'n neart atá aca air? Tá srian an trairóir a' ríolliú éall agus níl i bfuil ac an uimeann agus an uirtear. An féirir na néalta rin a rgeat?

Uí mé féin a' rmaointe ar beart mar reo. Na daime—na mílte daime—a téigear go uirí an t-Oileán Uir caiteann ríat ríam máit airteir, dá ríor púnt ar a laigeat, ceapam, as uilgí anonn; dá scuireat ríat-ran an méirí rin airteir—nó a leat féin—le céile nac bheirtear oirteac a máitear ar oirteir féin do cup ar bun a beirte ríge beirte uirí féin agus dá sclainn, agus dá uirí. Sí mo tuairim féin go bheirtear. Tuairim rin, níl ac aon leigear: an t-oirteacair; oirteacair do muintir na tuairte ar fáilil na ríolte náirínta uirí. Tá daime ann agus nuair a beirtear ríat plán agus—an ceart dom beannaet a rá—leir an ríol, ar aoir a gceatir uéas nó a scúis uéas nuair nac bfuil ac torac deanta acu, beirteann ríat plán le na scuro leabha ar an am céana agus ar rin amac ní léigean ríat ac—corri uair—páirtear reachtameamail agus a leabair uiríuighe.

Séaró tá a' teartail, ríolte a cup ar bun do na daime reo agus reanr a tabairt uirí leanamaint don fíolm agus don léig-téoirteac agus muna scuirear iú eitir mar reo ar riubal ní beir i n-éiminn éoróca ac uirtear agus clampar.

Tá uirí máit anoir as muintir Connac na Sallime le léig-téoirteac a déanam mar tá toga agus roga leabair le fáilil ar iarrat ó leabairlann Capmigi i nSallim, agus dá éir go mbeir na leabha reo dá léigean in gac páirtear pa sconnac ór a' camnte ar oirteacair agus Saebilge anoir mé, tá daime ann a bfuil páir-eolar ar an teangam aca agus dá éair go n-éanfaróir tuilleat leir an eolar rin a rgeat agus a tabairt do luat léigim. Ir beas leabair atá ar fáilil i nSaebilge na hamrime reo a b'fíu luadad mar liciríocht nó cup i scomórtar le liciríocht aon tíre eile. Agus má'r mian linn gac aóbar a munaet rna Saebilge in na ríolte ríor-meatónaca, agus ran iol-ríol, ca bfuil na leabha oirteamnac do mhe-léigim uirge, páirtear, léigean cuparóca agus go leór aóbar, agus eadalan eile nac iú.

Agus tá féir na ríolteac caillte ar fíat agus in coramail, go móir-móir i gConnaceta. Támuir boet san aon amreap, agus má támuir uiríirí tá ré in am agham éirge agus na ríamail a baint uirí ríol agus coruig

leir an obair. Ní trát fáililge é. Céaró tá muintir na hólrgioile a' déanam, ir uirí ir ceir an ríge a tabairt, agus na muinteoirí, ir éir uirí blát agus torat a cup ar obair an tSampair agus a lóir a fáilil ar áir-oirteacair agus liciríteac na tíre.

Uirtear mé a fíir-eagair agus a léig-téoirí, gur rmaointe ar fán iú reo. Seo é an ceann uirí. Tuige ar tugat an t-ann rin "An Stoc" ar an bpaipéar reo?

S. O.M.

(Stoc i. beann-buabail a bheir dá ríreac leir an méirí de muintir na h-éiminn a bheir ma scotat a uirteac air.—F. An Stoc.)

Cealgaó an leinb

Huir a bá, a leinb, ó huir a bá hí!
Ó cairreacat'n áir ar leinb mo éoróe!

Huir a bá, a ríat géal, ó huir a bá hí,
Ó cairreacat'n dom-mheir go ríat ort le bhuig!

Huir a bá, a ríam uil, ó huir a bá hí,
Ó cairreacat'n Spiorat go scotluighe tú faoi!

Huir a bá, a ríam uil, ó huir a bá hí,
Ó, beannaet na Tríonoir go ríat ort a éoróe.

Huir a bá, a ríorín, ó huir a bá hí,
Ó comrime mheir ort do éiminn in gac ríge

Huir a bá, a ríorín, ó huir a bá hí,
Sciart-éoranta mheir eadair tú'r ríor-ní.

Huir a bá, a ríoróe, ó huir a bá hí,
Ó beannaet Eoin Uirte ar leinb mo éoróe!

Huir a bá, 'uamín, ó huir a bá hí,
Ó, cairreacat Peatair go ríat ort lá ir oiróe.

Huir a bá, a éimín, ó huir a bá hí,
Ó, beannaet Póil Naomta ar leinb mo éoróe.

Huir a bá, a blát-bám, ó huir a bá hí,
Lúreac Naom Páirte, go ríat tú plán faoi.

Huir a bá, a ríor uéar, ó huir a bá hí,
Ó, beannaet Colmille ort a' beannaet ar Ríog.

Huir a bá, a lú géal, ó huir a bá hí,
Ó, beannaet Naom Uirge ar leinb mo éoróe.

Huir a bá, a peata, ó huir a bá hí,
Ó, corluig anoir nuair atá agham caoi.

Huir a bá, a leinb, ó huir a bá hí,
Téir' un ruan anoir go ríat'n coileac as glaoir.

Huir a bá, a oirge, ó huir a bá hí,
Sé'n corlat éimín faoi tá máit as do ghaoi.

Huir a bá, a leinb, ó huir a bá hí,
Ná bí' coméat ar mamar, ní imteoca rí.

Huir a bá, a múnín, ó huir a bá hí,
Tá do ríle 'noir ríoróe'r an corlat do élaor.

Huir a bá, a ríoróe, ó huir a bá hí,
Ó, beannaet na Naom 'lú ar leinb mo éoróe.

Huir a bá, a éimín, ó huir a bá hí,
Déir Deaglaig' gur Fionán do coméat do lúre.

Huir a bá, a ríorín, ó huir a bá hí,
Ó, cumtác na n-áingal ar éirle mo éoróe.

AOO Ó DUDBAIG.

Clóir-Cinn-Páirte.

Saigart na Cúile Báine

Tug mheir an ríat go Tobair mheir Duam
Agus éusam anuair le fáilil,
Go Connac na Mheir go loe Deair na naom,

Agus éusam anoir Cupac Páirte.
Ir ar riubal mé go fíol níor éuala mé an ceol

Ag arsam, fíol ná cláirig
Mar bí as an lón i ríteac pobail mheir
Sé ríat na Cúile Báine.

Go Connac mheir Eo 'má téirteann tú go reo.

Cuir tuairim ar fíar de Seoirgeac
Agus geobha tú é a' gabail éusam an ríor
Mar beas áingal ar ríogac na glóir.
Téirge ar do glóir i áirí do ríam uil
Gur peacac tú a glóir i gac céaró,
Agus ar uair ar mbair na flaitir go bfuil
Ó ríat na Cúile Báine.

Agus éirí ríar go uiríomuir un riubail
Go bfuilamuir ríat ón bPáirte,
Ir go bfuilamuir léar ar téac pobail mheir Eo.

Do ríat na Cúile Báine.
Éirí ríar go uiríomuir un riubail
Go bfuilamuir Saigart na Cúile Báine
A uiríge aréir ir nac bfuil go n-éas
Agus tá ré i loe éirte báirte.

Tá Connac mheir Eo faoi leatrom go reo
Ó caillat an t-éan-mac Seoirge
Ir go scuireat ré bheir ar aon uime beo
A uirígeac é in na h-éirte Dia Domnais

Cuireat ré a féala air as uil in ar scir
Ir go ngeobha ré fáilte ó Críorta,
Cuireat ré ar an eolur an té nac mbeir
cúir
Ir go múnreac ré an ríorí do uirteac.

Níorí iongnaet liom féin dá lár do an t-áir
Ir na néalta com uir leir na háirí
An uiríat ón ngeir in an géalac i féin
Ó caillat ceann rearta na háirte.
Páirte i éir an uir eadbal uéas
I n-onóir do ríat na ngearta
San ríam a uil i scir no go múnreac
rgeat
Ar ríat na Cúile Báine.

SEAMUS BERNARD Ó LOPÁIN,
Eanac Meadom.

féac!

Bí cinnite i téirge irteac go
bheir tú a bfuil de :

ÉADAC le h-áir an Seiríur
le uil go han-tráir as

Tomár Mac Suibne,
i nSallim.

Ó cuimín i ó sreanais,
iS SRÁIO na Siopaí,

i nSallim.

An Teac ir rean le haíat gac
ríot

An teac ir rean le haíat gac ríot

tríoráin i uiríur iarram.

Daanna, ríolte, páirteir balla, ge.

An "Lucáma,"

Mar máit leat ROTAR máit a ríneat
n-éiminn ríoróe éir
Domnail na buacalla
imheir nuaat.

AN T-ACHTÚ TÍG UÍ CLÉIRIS

Tá Ó Cléiris 7 Comh a' tabairt cuiprú duit a teacht go dtí n-a siopa go bfeice tú an larsaine móir atá riato a tabairt uachtu in gac earraí, larsaine a b'ear le fásail uachtu ar feadh tuairim 7 míte fóp. Ní féidir a' cur ar gac poimh den earraíolamh ar fad i gcuideacht, ac ní lá dá n-ádhfa éirí na bfeice larsaine éigin i ní éigin dá tabairt 7 éagsamlaíocht earraí dá cur ar fásail. Ar an gcuma seo, fuit dá dtí uachtu beir an earraíolamh ar fad a' tigeacht de réir a' céile ar an gComhian Nua. i SAOIRSE EARRAÍ 7 MÓDÚ A n-ÉASSAMLAÍOCHTA.

THÍ NUA PEANRANTA A'BAINC LEIR NA SNOCHA REO.

Níl baint ná páirt ag Tíg Uí Cléiris le don comluict Sapanac, 7 ip airgead éireannac—éiríle púinn de—atá dá coinneál ruar. Mar sin a' bí ré go dtí seo: mar sin a' b'ear.

Seo siota ar oileagha a' tús na Ceannacóirí Tíg Uí Cléiris don Cinnie nua, Seán P. Maguire (a' bí go dtí le goimrú tíg Síl Uíom i Spairt Muirbtean), a' fáiltiú pomhe: "Cuip ré átar móir opaim cloirteáil, an treachtam reo caitead, sup togaó tú ar luét Cinnieadta Tíge Uí Cléiris 7 a Comh. mar Cinnie Tioncúir, 7 so bfuil na snocha go hiomlán fá 'do comhple 7 'do comhgiocar. Taitim ré linn freirim go mberó an comhian nua reo i bfeirim, ré rin, Deagán Dhabaige agus Oíol 7 Ceannac ar airgead-pior, mar cá tú ear éir innrean d'úinn, 7 so bfuil oíol túsca agao do 'do Ceannacóirí go scaitfeap marisad an domhain a cuairt leir an earraíol ip Nuaca 7 ip feara a folácar. Beiró agao muinte na héireann ar fad opaim mar feall ar comh paor 7 cá opoaghte agao d'úinn a' oíol, 7 'deanfamao den earraíolamh álainn reo deirimpeact o'feara fáil ar an puo ip Ceannacóirí Rat'mail ann. Sul dá dtáinig tú féin, bí eolur agaim ar 'do seanamlaíocht 7 'do cineálcar don muinte atá ag obair fúit, agus 'deanfamao líon snocha an tige reo le túscaíocht 7 lonnar a' gcinn pime 'do éongnam duit leir an áro-cupróir a' cuip tú op ar gcomhian a' ampiú."

Seo siota teachtam ar leir a cuipreao i n-éiríle le bionntanar a' tús curó de Constanóirí óga Tíg Síl Uíom do Seán P. Maguire nuair a' bí ré a' fásail an tige rin:

"Sáe puo ar éiríle tú lán op a' éiríle o'feara leir ear bárr, 7 ré Teac Uí Cléiris an éiríle mullaí a' b'ear opu ar fad. Ní b'ear ra méir rin ac luacraochar ar a' n-earraíolamh a' b'ear 7 'do cineálcar. Ip a' d'úinn don líon snocha atá anoir fán maigirteir 7 feara 7 ip cineálcar o'feara cuipreao eolur mair ar. Da mó ba corhail le átar tú ná Máigirteir, 7 támaro a' catú 'do d'iaró mar beiró clann i n-iaró a' n-átar. Slac, le 'do toil, an corh airgíro reo mar feor cumhne."

Ó CLÉIRIS AGUR A' COMH.,

TEORANTA,
SRÁID UÍ CONAILL,
BAILE ÁTA CLIAIC.

STONCA AN MHALÓIDIS, 1 NGAILLIM
BRÓSA SAÉDEALACA.

SAC RUO AR FEADHAS.

MAC DACTÓ

Innrean nua ar an rean-rséal a' tús

TOMÁS Ó MÁILLE.

Fá réir anoir agus le fáil ó

COMLUICHT OIDEACAIS na héireann,

89 Spáir an Talbóirí,

Baile Áta Cliaic.

Sgilling atá ar.

SÍOLTA AR FEADHAS,

agus gac a' uceartuigeann ón bfeilméara

le fásail ó

MAC OSSAIR,

1 MBARR AN CAITIA, 1 NGAILLIM.

Tae, Fionta, Diotáilte, Cuile Sóp ar
feadhar.

MICEÁL BREATHAC,
AN CEAPNÓS, 1 NGAILLIM.

TÁ

AN SAOCH ANIAR.

A' RSÍOB

TOMÁS Ó MÁILLE.

le fásail ó

COMLUICHT OIDEACAIS na
héireann.

Tí RSÍLEACA atá anoir ar.

"Duine ar b'it a' uceartuigeann "An
Stoc" uair, nó ar mair leir fúaspaó a' cur
ann, RSÍOBAC ré ag an mbairteoir. i.

TOMÁS OIOLÚN,

Coláirte na h-Iolrcoile,
1 NGAILLIM.

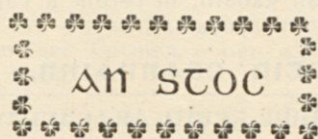
Tíro an bporca - - 3/- pa mbliadain.

" " " - - 1/6 pa leirbliadain.

Maroir le gac ádhair RSÍOBAC a' terdear
pa b'áirpéar cuipreap RSÉALA AG

TOMÁS Ó MÁILLE,

Coláirte na h-Iolrcoile,
1 NGAILLIM.

SAMAIN, 1924.

FIANNAGHEACT

Bí ollamh ar Cuip Loclann arb ainn do an
Op. Sytow i bfeir i n-éiríle pa b'fóghair a'
cuipmíu RSÉALTA SAÉDITGE. Sé 'n fáit a'
b'fuil ré ag iarrad na RSÉALTA SAÉDITGE
a' b'ear aise go gcuip ré i gcomhptar iao
le rean-rséalta atá a' p'it ó béal go béal
roir na doime i gcuip Loclann. Beiró
tuairim annrin aise cé hacu den dá cineál
RSÉALTA ip pime bunad. i. an é an éarí a'
b'fuil na RSÉALTAÍ ó na héireannaí pa
rean traogal iao nó an ámlaró a' tús na
Loclannaí iao féin go héiríle i 'otopac
cuir acu 7 so bfuil riato pan oileán ó foin.

Ip mair leir gac RSÉALTA a' fásail o'feara
mar bí ré ag na rean-ionróirí san don átar
a' cur ar. Seo é an cineál ar leir atá ré
a' tóirgeact:—

(1). Sgéal fá fátaí a' tús Fianna éireann
leir i pac leatair. Ac éuaró gairgíreac
láirí (de na Fianna) pa pac, réad é, agus
cuip o'feara ar an bfeact na Fianna a'
RSÉALTA.

(2). Sgéal fá móirfeiréar sioltaí
iongantac a' bí ag Fionn Mac Uimail (i.
bosadóir mair, fear feara, fear tóna
iarrainn, báidí, jrl.).

(3). Sgéal fá gairgíreac, fátaí nó
beiríreac a' paib fuit comh teit ann ip nuair
a' p'it b'raon oi ar tóir nó RSÉALTA sup cuip
ar an RSÉALTA t'p'it éiríle, nó sup cuip
ar p'it éiríle ar p'it ip uirí.

(4). Sgéal fá fátaí a' cuip a' lán anuar
t'p'it an rímléar 7 ar bairéar an lán ón
ngualamh de.

(5). Sgéal fá fear ar uceartuigeann cu
allta nó mar' allta de.

(6). Fá fear a' paib neart t'p'it fear
(i. uirí b'eara p'it) i n-éiríle a' lán.

(7). Fá gairgíreac a' cuairt ríor go tóir
fáirge, locha nó tobair le b'ear ar fátaí
a' bí ma éomhíre ann.

(8). Sgéal fá t'p'it fínn i n-ágaró t'p'it
fátaí 7 a' mair.

Ma cuipreap éugamne don éiríle de na
RSÉALTA rin tuar cuipreap pa Stoc 7
cuipreap annrin iao.

MÁIRE NÍ MAOIL EÓIN

Máigirteir RSÍOLE arb ainn do bairéar,
i mbéal Muiríre, Co. Muig Eó a' cum an
t-áiríle reo.

Ó ré mo léan san mé 'sup Máire p'it-
reap mo éiríle,
i 'otom glar coile, i n-áiríle beag d'úinn
féin.

Mo dá lán beir fúit ip tairtí, ip mé
beir a' p'it a' b'ear,
'sup an o'fear beir comh fáta le don
treachtam uéag.

Agur cá muinte an baile reo a' camnt
opm go móir,

Mar nár p'itcuip mé beir an éiríle
móir,

Nuair a' cumhíle mé beir RSÉALTA le
teampall na Róim,

Ac beiró mair ar naomh feara agus
bíro ríre ag p'it.

Agur níor fátaí a' ceannac, agus níor
oíolac mair an r'eam,

Agur éiríle uiríle ní glacpaim i n-éiríle a'
tabairt uaim,

Sup an naomh ar na p'itíre i, a' táiríle
real ar cuip

Ip tá'n éiríle uiríle a' p'itac meala
ip gac taob uí ó 'otuaró.

Agur éiríle i 'do fúiríle, a' uceartuigeann uiríle
óir,

Agur tabair an p'itíle babac leat faoi 'do
tóir.

Téiríle 'do na Ceallai agus a' t'p'itíle uiríle
mo b'p'it,

Agur fátaí tú ip an mbairle agaim
Máire Ní Maoil Eóin.

Agur dá b'fáiríle-re le mnaoi céar m'ile
bó

Báirí p'itíle de ba bairíle agus a' b'fáiríle
uiríle i b'fear,

Oíolac álainn o'feara p'itíle uiríle ip p'it
p'itíle,

Ac p'it Máire Uán Ní Maoil Eóin i, agus
p'itíle i san r'p'it.

'S a' uiríle a' lúiríle don ar mo leatíle éiríle
ruam a' b'fáiríle,

Cé táiríle amuiríle leat éugam ac an
éiríle m'na,

Sé uiríle p'itíle liom go meangac, "nac
uairíle atáiríle?"

Agur o'feara p'itíle p'itíle mé a' sol
go éiríle dá p'itíle.

SEÁN Ó MOCHÁIN

'do RSÍOB ríor ó béal m. b'earíle,
Baile Cairil, Co. Muig Eó.

Tá cultaí 7 cotaí móra nac
b'fuil páirí i na gceiríle ag

ANTOINE Ó RIAM,

SRÁID NA SIOPAI,

:: 1 NGAILLIM. ::

FIAOÁC SEÁIN BRADAIS

LE ANTOINE O RAFTAIRE.

CUIO A DÓ.

Labair lóirí Dillon le réarún ip tuisirint
'S rinne an t-oiriachtar gáire:
"Crimmighró uilís, tá an amirip as imteacht
'S cuipiró ar gac eanae uaid gáiró."

Ní móir oib luét fairie a cup ar Shlab
beacta,
Ar Choc Dapúm ip i mbéal cúrraí na páirca;
Beró na Lombardaisí romhe ar bhuac Tobair
beadair
'S na piarraí as Cairleám Cill Tártam.

Má téirdeann ré píos ní imteocha ré raor,
Tá an Ruairceac ip na Billeogaisí Láirí;
Cuipiró ceactar ar fiéro i Láir Mhóm a' Chrota,
Déanfa Dhrún ip Rorr Ó Matshanna in
dérshac."

Labair Dillon arís le réarún ip gaoir,
Asur rinne an t-oiriachtar gáire:
"Cmialláró anoir tá an amirip as imteacht
'S tá rúil asam go n-éiríocha an lá linn.

"Fairplay ip fairings tugairó don fear ro,
Aicmísim go bfuil corúlaet báir air,
Tugairó do bealaet ip ceao éiríse ma fearam
Asur b'féirip go mtearó ré ar ball beas."

Lapparó Cill Leacan náir feall ariam ar
sairse,
'Sé éirí eua an gaoiríe ar a mála;
Dí buclai dá oteannaó asur rianca dá
scnaparó
Nuair mte ré de léis le fána.

I mbéal an tSeandáile bí huntarr dá
nspéaróat,
Asur rsonraí dá scaiceam le fána,
'S ó Dhoiceao na Caillíse go Baile na
mDorac
Dí píci ip rpealta in áiríe.

Dí naoi míle mapac le taorí Loé an Calaró,
Cúis míle bean asur páirte,
'S i Láir Páirce na Stalac taob éiríe de Cill
Tulac
'Sé oisre Cill Acaró a baim bále ar.

Ba móir é ar scuroioet sup cáilleamar
uillíoc,
Ac o'fpeartat uúinn piapar a bláca
as cis beadair na sClairac bí na Blazerr
ma fearam,
'S o'iompuis ré píos bócar d'érshac.

Síor tpió Shlab mhuie ip ar rin do na
Cmoga,
Sup cmiallamar ar Véat ac na nSáirca,
Drean Cóm le Sairíe gab romhe taob éiríe
Sup coméao ríao bun an tSléirí Dám air.

Rinneamar cladae de tír ip de talam
Asur trearna tpió uúirce Cluam-dá-Líor
Ar rin go Coill an Calaró don Cláir ip go
Balla,
So Baile na Carrá ip go háríor.

O'meíis pí i bfolac ip b'éisim uúinn fearam
Asur fanact go marom pan áit rin;
Sip uilliam Brabazon a uúiríe é ar marom,
Dí Laoirí ann, Cuptánais ip Táiríe.

Palmeir ip Knoxais a gab romhe as an
nSórais
Sup cuipiríe ríao uilíus Shlab Cairn,
Síor go Véil Ear ip go beapma Loé Tairle
leir,
So Cairraíe an Cáit ip Cúil Ceapma.

Níor leir ríao do fearam ná néal ar bí
éoríac,
Sup fás ríao in loipur é an lá rin,
Asur éirí as Ror Leacan a uúiríeac Seán
Draoac
Ar marom as bun Cmáirce Páiríe.

O'arouis re a surlat ríar tpió Sleann
Slairne (.i. Sleann Slair?)
'S go cóim Conamara le fána
I mDán Abaimn ip i sCúil Salac táimíseamar
ar éalac
Asur fearamar i mbéal an ac Duroe.

Ní hárdarí gan doéar bí ar scapall las
tuipreac,
Níor fan tpió oirca ar iongam, ná cairne,
Ac le rpióir asur aicear buaileamar Rinn
Maol
Asur fuairíseamar eacparó fpeiríealta.

Tar méao ar nroéarí dá éuaríu ip dá loirí
Ó lmr Dó Finne go háríur
Tós ré báto reoil i sCuan an Fír Mhóm,
'S o'fuaasair ré comíre ar áramn.

Cmiallamar ar Shailmí mar bí fíaoe opaimn
ip fearíe,
'S a élaríeam as gac fearí asam
carríamíse;
Níor fúiríseamar ríor ip níor fearamar ar
talam
Nó sup fuasair rinn cogaró ar máirín Ó
Máille.

Le fáinne an lae ar marom cúir ré éusam
fíeasra
I liciir asur réala ar fáiríse,
Sup éiomáin ré anonn é go cuanta Cinn
Mara,
Le fairíor go scaillíeac ré a ríaca.

Dí Mac Con Mara ar an sCéirí Nua ma
fearam,
'S Sip Laoiríeac Ó Driam ann ar gáiríe,
'S nuair píle ré uol carríe an taob eile ven
sSairíe,
Do éallí ré a éleiríe ip a mála.

Duail ríamíeac é ip eiríeac ip éiríeac ré
ar an mbaile,
Mar bí náiríeac as teac air ar gac ceáiríe,
'S i Láir Líor an Loma éuarí Dénur ann
romhe
Asur baim pí de píora ven mára.

Ar taorí Póll an tSlugairó bí na Blazerr
ar leigean,
Asur éiríeac ré de ríoríeac le fána;
Crimmíis na bailte ó éacóiríeac go Ceapac
Asur o'fauiríseamar ríor temte cnámíeac.

Dí cóiríamí gan cuiríeac air, oiríeac asur fíe,
Dí réacanna ar meiríeac ann fearó páiríe,
Dí brianoy ip fíon dá ríapac go ríal,
'S bí glóime as gac fearí acu ip cáiríe.

Dí Domínall Ó Treapais ip mé fém in' aice
as véanamí ríor ríor ip pléapaca,
Ac ba é veiríeac Seán Bradais éiríeac ar a
nroéacaró éiríeac
A rpióiríeac le maraí i Láir páiríe.
(A éiríeac).

SEÁN MAC SIOLLARNAC.

AN SIOLLA DUB

A SGRÍOB

MICEAL Ó MÁILLE

Le fásail ó

COMLUÉT OIRIACAIS NA HÉIREANN,

89 SPÁIRÍAN TALBÓIRÍE,

BAILE ÁTA CLAC.

Leat-éoríeac a Luac.

Níl don triopa in' n' cáiríe a bfuil níor mó
eairíeac Saebealaet i fásail ann ná as
A. moon, TECRANTA,
A óíolac cultaí fearí, hata. ban 7 gac don
tropic éaríeac fíeilear o'fíe. bean, nó
páiríe.

PIORÍONTA EGLINTON, i n. uillíe.

AN PÍLEAR ASUR AN SABAR

(Ar Leanamíam).

Ac níoríeac é "Sob Siopáirí" an t-aon-
uime amáin ar an mbaile a raib rúil na
slairíeac aise i nroirí na bantreabaisíe.
Dí an máiríeac ríoríeac, Seán Ó Meacáirí,
asur ip ádaríeac ríeac a véapacó éiríeac
an tíse é. Ar cuma ar bí, réaríeac a bí
ann uime éiríeac, asur ip annam a téiríeac
ré ar cuairíeac éiríeac. Cairíeac rin fém, níor
mairíeac leiríeac go scairíeac leiríeac "Sob Siopáirí"
i ríeac éiríeac, ar eagla go nroéapacó ré
rpióiríeacóiríeac air leiríeac an mDoríeac Náiríeac,
mar ní raib ríoríeac ar bíeac tpiom nó te air.
Ac nuairíeac a éonac "an máiríeac ríoríeac," mar
túgacóiríeac air, a mímíeacóiríeac asur a bí an
fearíeac eile a' carríamíeac éiríeac an tíse, éeann
an t-éaríeac air, asur uúiríeac ré leiríeac fém go
uúiríeacóiríeac ré fém asur cúiríeac de "na
buaclíeac" cuairíeac ríoríeac gac oiríeac fearíeac,
asur go ríoríeacóiríeac ríao i n-áit nac
bpeiríeacóiríeac "Sob Siopáirí" íao.

Oiríeac amáin, go Siopáiríeac a n-éiríeac
an ama reo, bí ceactaríeac nó cúiríeac ré
buaclíeac an baile, asur an máiríeac ríoríeac, i n-a
rúiríeac in' an sciríeacóiríeac i ríeac an éiríeac.
Ní túiríeac a bíoríeac i n-a rúiríeac ríoríeac as an
mDoríeac asur veacóiríeac slairíeac acu, ná a
buailear Máiríeac ríoríeac Máiríeac Dám ríeac. Dí
ré a' píleacóiríeac amac aríeac ar a fáil, mar
náríeac fíuníeac leiríeac véanamí ar a gáiríeac nuairíeac
a éonac ré an comíeacóiríeac ríoríeac romhe.
Cuiríeac na Sáiríeac fáiríeac romhe, asur
uúiríeacóiríeac leiríeac gan imteacóiríeac. Ac bí ré as
uol amac an ríoríeac nó sup éiríeac an
máiríeac ríoríeac asur sup ríoríeac ar fíeimíeac gualana
air.

"Suríeac ríoríeac anníeac," ar ríeac an le
Máiríeac ríoríeac, a' ríoríeac cáiríeacóiríeac do le n'air
fém. "Má tá an áit cúiríeac fém níl ré
uúiríeacóiríeac, asur náiríeac ba líeacóiríeac ríoríeac
an teac ná ceao míle fáiríeac ríoríeac, oá
mbeacóiríeac fearíeac ar leiríeacóiríeac."

Níoríeac iongamíeac ar bíeac é go raib fáiríeac
romhe. Dá é fém an uime ab fíeile asur
ab fíuníeacóiríeac a bfuil an t-áiríeac amáin dá
mbeacóiríeac uol ar éiríeac aise. Ní raib leiríeac
in' na leabrá 'é oiríeacóiríeac ar a éiríeacóiríeac.
Dóiríeacóiríeac ré ríoríeac ar bíeac a cuiríeacóiríeac ré i n-a
éeann no éallíeacóiríeac ré leasán leiríeac. Ac
ní véapma ré aon éleac ríoríeac nó tuacac
ó tuit a mullac ar an talam. Náiríeac leiríeac
Dí!

An té nac bfuil Máiríeac ríoríeac éeana amáin,
asur a o'fíeacóiríeac a dá ríoríeac, o'áiríeacóiríeac
ré ar áit na mbonn supíeac éaríeac a bí ann
buaclíeac báiríeac. An-fearíeac ríoríeac a bí ann,
amac ip amac.

Slairíeacóiríeac ar veacóiríeac do. Tugacóiríeac an veacóiríeac
ríeacóiríeac asur leasacóiríeac i n' fíoríeacóiríeac í.

Díoríeac a' caint 'r a' comíeacóiríeac ór íreac
eacóiríeac fém, asur cúiríeac acu a' carríeac
tobac, nó sup carríamíeacóiríeac annaríeac fíoríeac
"Sob Siopáirí" asur an éaríeac a raib an
áit i n-a bfuilíeac éaríeacóiríeac aise ó táiríeac
ré. Uúiríeacóiríeac uime éiríeac ven comíeacóiríeac
go mburíeac mairíeac an ríoríeac é oá m'fíoríeac meomíeac
éiríeac a carríeac le n' fásail áiríeacóiríeac ar
an mbaile. Díoríeac a' cup asur a' cuiríeac
ar fearíeac tamáiríeac céiríeac meomíeac ab fearíeac. Ní
raib ríoríeac ar Máiríeac ríoríeac ar fearíeac an ama,
ac é a' cup coiríeac in' an aeríeac ó n-a fearíeac
uúiríeac, asur cuma airíeac go raib ré a'
rmaíeacóiríeac go ríoríeac ar ríoríeac éiríeac. Dí
iongamíeac ar an munníeacóiríeac eile, mar níoríeac
cúiríeac ré a lóaríeac ra treacóiríeac éiríeac ar bíeac.
Ní fearíeacóiríeac comíeacóiríeac ríoríeac ríoríeac amáin é.
O'fíeacóiríeac uime éiríeac ve aríeac í a bean a
cáiríeacóiríeac. Ba le fíeacóiríeac a uúiríeacóiríeac reo
maríeac nac raib bean ná céiríeac as Máiríeac ríoríeac
boet. Dí ré as uol ríoríeac go mairíeac leiríeac
an éleac a fearíeacóiríeac ní h-é amáin, asur gan
aise le cóiríeac ac é fém asur a máiríeac.
Níoríeac fearíeac ré a éuaríeac leiríeac an té a Labairíeac!
Leiríeac rin fém, baim ré an uúiríeac ar a véal
asur cúiríeac fáil in' an aeríeac; o'arouisíeac a
glóime airíeac fém asur baim blógam ar; élan
an cúiríeac dá éiríeacóiríeac le munníeacóiríeac a fearíeac
báiríeac; asur a' buacóiríeac a ceactaríeac le
n-a fearíeacóiríeacóiríeac dá bfuilíeac, baim ré seiríeac ar
a raib i láiríeac. Déaríeac gac uime airíeac.

Deaice reirean tairt orcu-pan ó úmne go tuime pul ar labairt ré.

"Dap a bfuil de gadaí ar Néifinn," ar reirean, "tá ré agam; mura mbaine mife coirídeact ar an mbioránac reo ná tabairt Marcuirín oim. Feicfe ríbh gneann amac annreo."

"Ó fíapruis gac tuime de céarto a bí faoi a déanamh. Deamán a n-inneócató ré uóib de, ac amán sup éirí ré cozar i gcluar an máisirtir, a' caoicat a rúl air m' an trác-céatona, agus a' tabairt dairc óá uillinn uó m' na hearnacla."

"Anoir," ar reirean, "ar époiceann uó cluair ná leis uó pún le neac beó. Má leisir, tá d'anam ar an trácáro. Feicfe tú gneann amac annreo."

Cuir an oream eile go bog 'r go cruairt air go n-inneiceató ré uóib cén meóim a bí ceapca aise, ac deamán innreacat. Ní tiúbrao ré don trápam uóib ac "feicfe ríbh gneann amac annreo."

Bí an clap-folur ann go uíreac! Bí "Sob Siórúir" a' ríubail ruar agus anuar le hair na beaice, a óá lán i n-a póca aise agus é i na máoil. Bí ré a' caiteamh tobac. Seapao ré coir-uair agus é a' deapcao faoi ar an talamh mar tuime a beaó a' maectnamh go dian ar puo eicín. Séapto ip mo a bí a' cur innreó anoir air naé raib don éap poicín pomh an scúat aise ó táimic ré cun na h-áite. Bí a fáir-fior ag mairtí an baile go raib poicín go fáir-baéall ar puo an páirpice agus 'réapto a raib ré a' cumneamh air, uá mb'féirip leir bheit ar páirín vacac, a' fear a mbaó leir "Nan," agus an cuipreac bo mó ar an mbaile ag déanamh poicín, go mbamreao ré páram na horóce úraí ar ar cuipreao ra linn é.

Níor aipis ré ariam sup éuala ré trair-teal bróis ar an mbócar, agus ar a deapcao tairt uó éonaic ré fear a raib cuma fip ríubail air a' déanamh ar an mbeaice. Le gac coirceim uá uogao an fear ríubail deapcao ré go fáirceac i na timceall, mar beaó tuime ann a mbeaó eagla air go bfeicfeó é. Ní fáca tú don fear ríubail ar uó fíul ariam a bí gléarta leac éom dona leir. Ní coimneócató an méro éatáige a bí air cáit palamn. An rean báimín a bí air bí ré rípoicte, ríallta, agus é buirde le h-aip. Bí rúsán feir ceangailte ariam faoi n-a láir leir an trean-báimín a coimneál i bferóil a éile. Da páirt ar fáo an rean-bíirte a bí air. Bí fearóis fáda, fálae, rmeapca air. Bí fear-éabín air agus é tairpangce go maic anuar ar na ríulí aise, agus go scómaipfeá ba an baile amac éirí. Ní cuipfeá amac a ruasao préacán é.

Leis ré é fém irceac ar rsonnra na beaice agus deaice go cúramac faoi agus tairp. Ní raib fip-geimre le feiceál ar bócar nó ar maéaice. Annrim rméro ré ar "Sob Siórúir."

Cuaró mo tuime éom fáda leir.

"Ar maic leac innreacat uirt," ar' an fear ríubail i gcozar leir, "cé'n áit a mberó poicín uá déanamh anoct? Tá luac mo lóirín a' teapcail go cruairt uaim mar tá oim an baile móir a déanamh go fóill. Ar éoróim amán innreócató uirt cé'n áit a mberó páirín vacac a' m' poicín anoct. Tá rean-ole agam uó le fáda an lá. Rinne re clear gíapca oim uair amán agus mionnuis mé agus móiríis mé go scuipinn i n-a luac air é coimluac agus."

Bí "Sob Siórúir" a' reacató' na coiróac air agus san fíor aise an ar a éeann nó ar a éora a bí ré i n-a fearam le teann glionnrair. Poicín uá déanamh anoct ar an mbaile! Poicín uá déanamh ag páirín vacac, an fear a mbaó leir an gadaí a rinne ceap magaró de! Naé a se a beaó an páram ar deapcao tair!

Ip beas náir éirí ré bairpós ar an bfeap ríubail agus "reacat ngráo" leir. "Seao! Seao! a tuime," ar reirean go mí-fóigóac, "reo uirt an éoróim agus mo beannacat ac innir uom cé'n áit a mberó an poicín

uá déanamh agus cé'n t-ám. Tá an oróce a' ríonrao tairt agus ní móir uom a beir a' fágail faoi réir —"

"Beiró páirín vacac a' m' poicín anoct eirip meaoon-oróce agus saipm na gcoileac ar Oileán na uTaróbrí. Ip é an t-oileán ip goirte don élaac é ar an Loé Móir. Níl ré tar uá éeao plac ón gclacac, agus tá báo annrim a deapcar amac tú. Níl oir ac ríirde irceac innir mar tá céaplaí agus eile innir. Níl mé ac i n-éir a éeacat tairt annrim tá uair an éluig ó fin. Ní éeigeann mac mácar an bealac ó tuicear an oróce, mar tá cáil ar an áit go bfuil ré ríreamhail. Ní hé rin amán é ac uoir ríao go bfeictear an tiabail fém faoi n-a réire aóare (fíogair na époice céapca oimín), annrim coir-uair ó marbhuigeao tuime m' an áit tá leir-éeao bliatam ó fin. Sin é an fáct sup ab ann a gíor páirín vacac an poicín, mar tá a fíor aise go maic naé naéao don uime an bealac a deapcao ríeala air. Ní cuipreao a bfuil de tiabail i n-irreann fáirceoir air-rean, an bíteamhac. Tá a fíor agam naé mberó don fáirceoir oir-ra 'coirreao mar tá mé cinnce naé bfuil i ríeal na uTaróbrí agus an tiabail ac ríeal eapraíis."

Níor éus "Sob Siórúir" faoi deaia an ríraoir mairó a bí ar an bfeap ríubail éom-fao agus bí ré a' cainnt. Uá uogao b'féirip naé mbeaó an éuro eile uen ríeal reo le n-inneacat.

Uail an fear ríubail ríugairle ar a éoróim agus glac buirdeacat leir an bfeap eile. Éus ré a bócar air fém annrim. Níor éirí ré an t-airgeao i n-a póca mar ní raib don póca air a coimneócató é. Coimnig ré i gclú a gláice é. Ip seapir go raib ré ar amair m' an uoirceaoir.

Seap "Sob Siórúir" a' maectnamh ar feao tamail. Ní mó ná go maic a éairnig caint na uTaróbrí leir, mar ip uime fáirceac a bí ann ar an mbealac rin éile la ariam. Ac uubairt ré leir fém go mó' reo rean naé uoirceao leir leigean tairp cé'n bí ríurín a uoirceao é. U'feirip ré é fém i gclómar an bócar agus bí ré ag an Loé Móir i uacac an meaoim oróce.

Conaic ré folur beas, bíteac, ar an oileán. B'fíor an ríeal! Bí an poicín uá déanamh ann go cinnce! Mura mbeaó go raib céapto a beirí a déanamh ann le folur éom han-tráacat rin pan oróce! Síl ré naé mbeaó ré ipir ar an oileán go bráct leir an méro uoirpáir a bí air. Ac cé'n áit a raib an báo? Cuipraíis ré tairt, go híreap 'r go háip, ar bhuac an loea m' an uoirceaoir. Ní raib don báo le fágail. Cuaró a époirde ríor go uirí bonn a éoie. Faimic naé clear a u'imip an fear ríubail air le airgeao a fágail uaró? Éiom ré agus deaice ré ní ba géire. Seao! bí an báo ann ceap go leór. Í ar ríam agus í ceangailte le téro de bíor áomaro a bí ráirte m' an mbhuac. Tairpang ré irceac í. Bí leac-cop leir ar fear an báro agus an leac-cop eile ar an mbhuac nuair a éuala ré tojann ipirí pomhe mar a beirí a' éairceao plabparó. Cuir ré cluar air fém. Éuala ré aipir é; agus leir rin ré n-éirigeann an puo móir, gíobac, aóareac, aníor éuige, agus coirigeann air ag meiseallais go magamhail. Bí tojann an ríabparó le clor go ríilléapca anoir. . .

Tuit an cruall ar an treall ag mo tuime. Seap an gíuag ar a éeann. Toirig an fuar-allur a' tuicim de. Bí ré ar bairp-creaca agus ip ar éisín a bí na híoragatái ábalta ar a coimneál ruar.

"Dap ríao na coille ruaró!" ar reirean, i na innrim fém, agus a époirde ag uol amac ar a beal, ip é an tiabail ac ann go cinnce. Uá fáda uá uoeaca ré, tá mo éora nígce ar deapcao; agus buail ré air uá coirreagan fém, agus a' gíirde go uíreacacat, uéag-móirdeac.

Ní raib poicín a' déanamh innreó ar bí uó annrim. Deaprao ré a b'aca ré ariam ar a beir ar air m' an mbeaice. Éus ré an éor a bí ar fear an báro leir go h-áir-leap, san don tojann a déanamh, nó go bhuair ré faoi ar an mbhuac í. Táimic ré

cun m'ipnig beagán annrim nuair a éonaic ré náir leanaó é. Ac rin é tojann an ríabparó aipir. A óia na éruinne an gcluin tú —?

Níor fan ré le ní baó mó. Comh maic, gáir, i n-éirinn agus a bí ann cop a tairpangce buail ré an bócar ábale. Mura mbeaó agao ac don gáirí amán éairceá a déanamh faoi. Deamán coirde a cuip bonn le bócar ariam a deapcao bair air, agus níor bam ré cop ar m' nó sup buail ré a ríon ar uoir na beaice.

Uuileann air a' gléapao an uoirpí comh teann agus b'féirip leir buille a tairpangce. Síl an muintir ipirí sup é ar na uolacéca a bí uá n-ionnraíre. Sin é an áit a raib an rí-rá agus an ríille-buille. Ní raib ann ac fear le luar ag uol i b'olac. Mar naé raib an coirídeact go maic ag an tráirpínt ní deapna ré ac é fém a éairceam ar an uiráir, amac ar an leabairó. Cúpla buille eile ar an uoirpí agus fíl ré go raib an teac anuar i n-a mullaé. Annrim éummíis ré go mb'feapir é a fearp uá uiréigeao ré ríar faoi'n leabairó. Da móir an éoraint air an leabairó uá uirgeao pílair nó pléargán an bealac. Siar leir ar a bolg.

Lean an tuaragaint taob amuis. Ar uirgeao clumeao glóir tuime ag iarrpao orcu an uoirpí a fórgailt. U'airnigeaoir cainnt "Sob Siórúir." leir an-bácaó a táimic orcu níor éummígeaoir go raib ré amuis.

Cuaró an fear a bí ar gáirí (ac a éeic éom maic leir an oream a bí i n-a gcoileao), éuaró rin go uirí an ráirpínt le cómaiple a glacao leir pul uá b'fórgluigí an uoirpí. Fuair ré eirean mar u'fágamar ar ball é, agus san uol ar a éul nó ar a agaró aise, ac e uingte annrim eirip an leabairó agus an t-uiráir. Bí ré uá únpairt agus uá éapao fém ac ní raib don maic ann. U'éisín uon gáirí agus u'feap eile bheit air ar gírim uá éoir, nó sup tairpangceaoir amac é. Ní raib don mallaéac uá uogao ré uo "Sob Siórúir" ar feao an ama naé ríoirceao clóe. leir an ríeal a déanamh ní ba méara ná bí ré, fear an gáirí air le b'póis a raib react líne táirpí innir agus fíleá go uiríuao ré ba uóira ar coille leir an mbiaoró a cuip ré ar. Sáir ré amac go raib énam a loirgan i n-a mion-ríuróán. Bí ré vacac ar feao i b'fao i n-a uiairó rin, agus loir na táirpí le feiceál ann.

Uoirpí leac-fáirceac go leór ag uol éom an uoirpí i n-a uiairó rin fém. Cuaró an gáirí i uoirceac agus an gunna faoi réir aise. Coimnig an ráirpínt ríar gíota maic. Uagao leac-fórglaó ar an uoirpí. Comh luac agus uagao, cia a tuirceao irceac ra mullaé orcu, i n-a éual-b'porna, ac "Sob Siórúir." Tuit ré i laige nuair a éonaic ré an folur.

Téirgeamuir ar air go uirí clacac an loea móir ar feao tamailín. Céapto a bí m' an mbaó a bain na énuic ar "Sob Siórúir"? Deamán puo ar bí ní baó uoirceao ná ní baó uoirceao ná "Nan." Ac céapto a éar annrim i? appa cura. Fíapruis de Marcuirín é. Cé eile a deaprao é ac é fém agus an máisirtir? Baó i rin an meóim ar éummíis ré uirí an oróce i uoeac an órta. 'Siao an bheit a cuip an folur ar an oileán, agus 'ré Marcuirín, agus é gléapca mar beaó fear ríubail agus rean-éairceann gadaí u'fearóis air, a rinne an "rípíoríreacat" agus a fuair a éoróim. Bí an bheit acu ar feao an ama i b'olac m' an b'paoe i n-aice an báro. Conaic ríao gac puo uáir táirpá agus iao i n-áir-áinneaca ag Sáirí. Seo iao a' teacat ábale anoir iao agus "Nan" le tuime acu ar gírim plabparó, comh pocair, ruamhneac, le uan caopac. Bí páirín vacac an oróce éeacna a' déamh poicín t'pí m'le ón áit rin agus a fáir-fíor ag Marcuirín go raib.

Níor éirí "Sob Siórúir" uá leabairó go ceann reactmáine leir an ríannrao a bí

AN MAIC LEAT £5,000,000 A COINNEÁIL IN EIRINN?

Beirte Saeóil na hÉireann an cairn mór
rin aigéirí saé bliain do Seán Buidé i
ngeall ar aigsearó Urraóir, ar lórcaró, ar
tionóiré agus ar Saozal Daoine, agus
cailliúnt ceapc o'Éirinn ipearó £80 ar saé
£100 de rin.

AN SAÉDEAL-COMLUCT TAIŞDE UM

URRAÓAS NAISIUNTA, TEORANTA
(The Irish National Assurance Coy., Limited)

ARDOIFIG-30 FAITHCHE AN
CHOLAISTE, ATH CLIATH

CUIOIS LE DÉANTÚR NA
HÉIREANN.

TOMÁS PÁMAR 7 A COM.
MUILTEOIRÍ PLÚIR,

1 nSAILLIM.

b. V. ó héimí,

LÓN-CEANNAIDE,

SAILLIM.

Saé ruo ar feabar.

S. T. Ó COISDEALDA,

AN CEARNÓS,

SAILLIM.

An feoil ip fearr le fáil aise.

P. O. CAOMÁNAIS, ph. c.
m.p.s.i.

SRÁIO ÁRTO,

NA SAILLIME.

Ó NÉILL 7 A COM.
SAILLIM.

Díoltóirí brós 7 leacair.

Cuirtcear veir ar brógaí an móiméar a
easap ríao irteac.

TEAC ÓRTA UÍ MACHAMNA

SRÁIO FOSTER,

1 nSAILLIM.

Aoirdeact san loct.

TOMÁS BREAETHNAC,

LÓN-CEANNAIDE.

AN CEARNÓS, 1 nSAILLIM.

TEAR-INTREAB, TAORDEAN-OIBREACA, 4SUR
FOIRNEAM TIGTE.

ROIBÉARO MAC DOMHAILL,

SPÁIO DOMMIE, SAILLIM.

Mumia cém-rsél:

"Plumbur," SAILLIM

FÁINNÍ

Má tearcuiseann fáinní uair rshíob
eugam-ra 7 cuipreao eugac leabpán a
bhuise tú saé eolar 1 n-a ocaob ann.
Tairbeánra ré duit an éaoi le aigsearó
7 aigpí a fáil 7 trioblóro a feacant
S. FALLER, 1 nSAILLIM.

Du ceapc dá saé Saeóilgeoir i mBaile

ÁTA CLIAÉ SAN AON APÁN DO CEANNAÉ

AC

Aran

UI

Cinneide

AN T-ARÁN IS FEARR DÁ N'DÉANTAR.

124 50 DE 131 SRÁIO PÁRNEILL

AGUR

BÁCÚS NAOMH PÁORAIS,

BAILE ÁTA CLIAÉ.

Sután-3141.

CUMANN URRUÓAIS CATHAC
BAILE ÁTA CLIAÉ.

4 SRÁIO UACTARAC UÍ CONAILL,
1 mBaile ÁTA CLIAÉ.

Com daingean le Cairéal na Ríog,
Com Saeóilac le Teamair na ocmac
Com teann le aon pléib ip an gchic
Cumann Urruóir Cathac Át' Cliaé.
Connigim 1 nÉirinn an t-aigsearó,
Díor as Seán buiré mar a véar,
Agur beir an t-áó oiminn fearra,
Át ciall a beir agaimn apoon.

NÁ DÉAN FAILLISE SA SCUIS.

CUMANN URRUÓAIS.

MUINTIR NA HÉIREANN

Tá an teact-irteac anoir or cionn £25,000

Tá téarmai éar bairí aca o'urraóar raoşail
agus o'urraóar-realaóac.

Tá Fij-ionair uata.

ÁRTO OIRIS:

16 CEARNÓS PÁRNAIL,
ÁT CLIAÉ.

AN HALLA LEISIS.

SPÁIO SEACA LIAM 7 SPÁIO DOMMIE,
NA SAILLIME.

Saé leigear ar feabar 7 ar glome.

SEÁN Ó FAOLÁIN, L.P.S.I., POITICIE

EADAC AR FEABAS.

MÁ'S MIAN LEAT EARRAIDE
FOANTA FÁŞAIL AR A LUAC
TÉIRIS 50 TEAC : : :

MÁIRTÍN UÍ BHRAONÁIN,

SRÁIO NA SIOPÁI,

1 nSAILLIM.

AR FÁŞAIL ANOIS

AN DARA CUR AMAÉ (AIC-
RSHÍOBTA).

FOCLÓIR SAEÓILGE LE
PUAIM SAÉ FOCAIL

A CUR 1 SCÉILL DON LEIŞTEOIN

SÉAMUR Ó DUINNNE AGUR
PÁORAIC Ó DÁLAIS

A CUR LE CÉILE

220 leacanais. Luac 2/6 glan : : : an
bporta 2/9.

Tá tuairim ip 10,000 focal ann, na focail
atá i n-úraro de şnát. Beir an leabair reo
i n-a eúl topaic don mac léiginn, don
teartalaróe 7 don duine şnior éracéail in
ait ar bit a bfuil Saeóilge ar labairt ann
Séaró aoir "The Irish Newr," 50 ntearua
Séamur Ó Duinne 7 Páoraic Ó Dálais.
ruo le cuir na Saeóilge a cur ar agairó
nac ntearuaó ó rshíob ai: tócair eogam
Ó Şpáina a eir leabair.

COMLUCT OIDEACAIR NA
HÉIREANN TEORANTA.

89 SPÁIO TALBÓRO, ÁT CLIAÉ AGUR LUÉ
OÍOLTA LEABAIR FPE CÉILE.

SÉAMUS Ó BÉACÁIN

Ceannuróe Şuail. 7 ioncúróir.

SRÁIO MEADONAC NA SAILLIME.

Tá an tae ip ip fearr 1 şConnaceta 7 50 leor
neite eile atá maectanaé le fáşail 1 ois

MONICA NÍC DONNÉADA,

SRÁIO ÁRTO NA SAILLIME.

TÁ TEAC A BFUL COMPOIRTE ANN AS

SÉAMUS Ó LAIDE,

SRÁIO DOMINIC IOCTAIR NA SAILLIME

"Tosa şaca bró 7 rean şaca oise" aise.

Ceannuis éadac ar bit tearcuigear uair
45 tis

TOMÁIR UÍ CATHAIL,

1 nSAILLIM,

Ait a bhuise tú luac do eir aigpí.

Printed for the Publishers
At the "Connacht Tribune" Printing Wo.ks,
Market Street, Galway.